

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega
meseca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Dopisi naj se izvolijo
frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

Vsakemu svoje!

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celovcu 25. avgusta 1888.

Št. 16.

Po volitvi.

Sijajno so zmagali Slovenci v Velikovškem okraju pri volitvi poslanca za deželni zbor. Narodni kandidat Gregor Einspieler je dobil 78, nasprotnik njegov le 33 glasov. Ta zmaga nas zato veseli, ker nas je prepričala, da sta nam Slovincem v Velikovškem okraju dva sedeža za deželni zbor zagotovljena. Naša večina je namreč tako močna, da je nasprotniki ne bojo z lepa več predri. Vendar s tem ne smemo še zadovoljni biti. Pregovor pravi: „Kdor ne gre naprej, gre nazaj.“ Ukljub sijajni zmagi bodejo nas vendar nekatere črne lise v oči, in te je treba izmiti, da bo podjunska dolina vsa lepa in zanesljiv steber slovenske domovine. Kapelska in Dobrovska sodnija ste volili čisto narodno. Slava jima! Pliberška sodnija se je v obče dobro držala; ima pa vendar dve črni pegi: Libeliče in Črno. V Črnskih hribih je narodna zavest še malo zbujena, kmetje so revni in nešolani, ter živijo v strahu grof Thurnovih gozdarjev. Ako hočemo, da se tam obrne na bolje, treba bo kmetom ucepiti več poguma in samosvesti, zbuditi jih in podpreti z denarnim zavodom, posojilnico, kakor smo že zadnjič omenili. — V Libeličah pihlja že nemška sapa čez Dravo, in ljudje ne vejo, na katero stran bi se nagnili; enkrat volijo narodno, drugokrat nasprotno. Ker so pa posestniki samostojni in neodvisni ter le slabo podučeni (bolje: po krivih prerokih zbegani), obrnilo se bo že na bolje, ako slovensko-katoliška stranka skrbi za potrebni poduk. — Na levem bregu Drave, v Velikovski sodniji, pa nasprotniki že trdneji stojijo. Dobili so tam več glasov, kakor naša stranka. Pustrica je nemška, to pustimo pri miru. Rujani so siromaki, odvisni so od graščine. Posestniki nima jo ne lastnih drv, ne stelje, vse morajo iskati pri graščini. Da kmet brez lastnih drv težko gospodari, bo vsak sprevidel. Lipiška fužina je blizo, tam jih mnogo najde zaslužek in — liberalno skušnjavo. — Neodvisni pa so posestniki v Tinjah, Šmarjeti in Trušnjah. Ti kraji za Slovence niso zgubljeni, ako se ne vstrašimo dela in truda. Pač se obdelujejo v nemško-liberalnem duhu od treh stranij: od nemške meje na severu, od Grabštanja in Št. Petra, kjer so najhujši „bauernbundarji“, na zapadu, ter od Velikovca na izhodu. Resnica in pravica pa si vendar nazadnje pot predero, ako so na mestu dobri učeniki in neustraseni voditelji. V celem Velikovškem okraju bi ne smeli nemški kandidati več glasov dobiti, kakor 5, namreč v nemški Pustrici 3 in v Guštanjskem trgu 2.

Tako daleč napredovati, mora biti tem bolj naša skrb, ker moramo tla pripravljati za prihodnjo volitev v državni zbor. V deželnem zboru imamo dva poslanca, v državnem zboru pa še nobenega. Za državni zbor pa voli Velikovski okraj s Celovškim, in ta poslednji šteje za 4 volilce več. V Celovškem okraju je naša reč na slabem. Nemški konservativci v Tržki (Feldkirchen) sodniji, če jih je sploh kaj, se skoro da nič ne ganejo. Zanašati se moremo samo na Slovence v Celovski okolici, pa tudi ti so deloma že na pol ponemčeni, deloma pa zbegani in potrapani po liberalcih in „bauernbundarjih“. Če dobro gre, znamo nabrati kakih 18 glasov, namreč: v Šmihelu 4, v Medgorjah 3, v Radišah 2, v Kotmari vesi 3, v Bilčovsu 2, v Vesici 1 in v Škofičah 3. Če hočemo tedaj zmagati in poslati svojega poslanca v državni zbor, da bo naše rane razkril in zavite trditve koroških liberalcev ovrgel, treba nam je v Velikovškem okraju najmanj 100 glasov. Potrudimo se toraj, da Črno in Libeliče, Tinje, Šmarjeto in Rudo prekrstimo in pod našo zastavo zberemo! Treba bo več poduka in več narodnega dela. Ves Velikovski sodnijski okraj nema še nobene narodne posojilnice, ki bi kmetom k samostalnosti pripomagala in odvrčevala upliv nemških bogatašev. Posojilnice bi se morale napraviti v Šmarjeti in v Grebinju. Pa tudi na Celovško okolico ne smemo pozabiti. Napraviti v Celovcu veliko slovensko posojilnico, za celo okolico, je lepa misel, žal, da ne še izvršena! V Medgorjah so se že nekateri oglašili za lastno podružnico Ciril-Methodovo. To kaže, da se zbuja narodna zavest tudi tam. Le na noge! In če pogledamo na zapad, ali niso Hodiše slovenske? In koliko je Nemcev na Brezi ali na Dholic? Na jugu so Žihpolje in Vetrinje, kjer so nasprotniki pri zadnji volitvi le za dva ali tri glase zmagali. Le še nekaj napora, in pridobljene so tudi te občine! Kdor hoče žeti, mora prej orati in potem sejati. Ravno taka je s političnim delom. Kdor hoče pri volitvi zmagati, mora že davno poprej tla pripraviti in potem posejati s svojimi nauki ali načeli. V zadnjem hipu se ne dá mnogo več storiti. Ako bomo za državnozbornsko volitev že zdaj delati začeli, potem imamo upanje do zmage; ako pa zdaj delo odlašamo, našel nas bo tisti čas nepraviljene.

Slava vam toraj, podjunski volilci! Delajte pa pogumno naprej, da se podjunska dolina popolnoma očisti madežev, ktere ima še deloma na sebi. Godilo se nam bode le tedaj bolje, ako bomo sami gospodovali na domačih tleh.

Einspielerjev spomin.

21. avgusta bila je letnica Einspielerjeve zlate meše. Marsikdo se bo hvaležno spominjal rodoljubov, ki so z mnogim trudom priredili nepozabljivo nam svečanost, spominjal se bode venčanega starčeka, častitega zlatomešnika, tudi naš kmet, ki je očetu koroških Slovencev navdušen „živio“ klical. Toda naš spomin letos ni radosten ampak žalosten; kajti Bog nam ni dodelil prevelikega veselja, da bi zlatomešniku vnovič čestitali za 75 letni rojstni dan. Zato naj se spominjamo njegovih lepih nauk, za katere mu je gorelo blago srce celo življenje in katere je zapustil takorekoč za oporoko slovenskemu narodu pri svoji zlati meši. Ali se ne spominjate vsi, ki ste bili vlani pri njegovi slovesnosti, lepih njegovih besed: „Ljubi Slovenci, ohranite zvesto sv. vero, ohranite in spoštujte svoj materni jezik.“ Premislimo le nekoliko drugi presrečni njegov nauk. Vsi pravimo: Po teh besedah se bomo ravnali vsikdar. Ne morem reči, da tu pa tam Slovenci svoj jezik zaničujejo; pa spoštujejo ga ne dosti, to je gotovo. Vprašal je nekdo: kaj bi bilo boljše, če bi Slovenci dobili šole po Einspielerjevi volji, saj ne umejo pismenega jezika? Obtožimo se svojih grehov! V nekterih krajih imajo res čudno mešanico, posebno kjer zahajajo v mesta na tržen dan, pa kaj se boš jezil: tržne žene, kuharice in vojaki zavlečejo nemške besede (med naš narod) v hiše, mladi rod pa se s tujkami ponaša in kmalo se odvadi domače besede in jo celo pozabi. Pazite, dragi rojaki, bodite pozorni in varujte se takih besed, zavoljo katerih mili naš jezik trpi toliko sramote! Še so vam znane besede, ki so lepše od privlečenih tujk, ne odvajajte se jih, sicer pokopljemo sami svojo narodnost. Oh kako rad bi bival

„Tam, kjer po stari šegi še kramljajo,
Kjer ne zmajejo dost' al' nič jezika,
Besed nemškvalcev grdih ne poznajo.“

Prešern.

Če bomo pa dobili šole, kakoršne je hotel č. g. Einspieler (ki je vedno pisal: „Mi Slovenci hočemo verske in slovenske šole“), zavedli se bomo po malem vsi grdih tujk in domača govornica se bode prijela našega jezika, saj se je Slovenec tako malo naučil v šoli, da še ne ve, kedaj izusti nemško besedo. Verjemite tistim, ki so zapustili otroško dobo in vas svarijo, in opustite neumno prevzetnost, ponašati se s tujkami!

Jezik očistite peg, opilite gladko mu rujo,
Kar je najetega v njem, dajte sosedu nazaj!

Koseski.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Škocijana. (Prvi občni zbor naše podružnice.) Dne 29. julija imela je naša podružnica sv. Cirila in Metoda svoj prvi občni zbor. Bil je prav vesel dan za vso okolico. Naš župan in gostilničar g. Ruš je svoje prostore lepo ozaljšal z zelenjem in zastavami, slovenskimi, cesarskimi in koroškimi, pa s podobami cesarja, cesarice in msgr. Andreja Einspielerja. Podobe sv. Cirila in Metoda si do zdaj še nismo omislili, pa se bo zgodilo. Najprej je načelnik vse došle pozdravil; potem pa so se prejšnji začasni odborniki brez ugo-

vora za stalno potrdili. Tajnik je poročal, da je podružnica štela do zdaj 2 ustanovnika, le 20 letnikov, in 33 podpornikov. Danes se je število precej pomnožilo. Gospod župnik iz St. Vida so nam potem razložili pomen slovenske zastave: bela barva pomeni sv. katoliško cerkev, kakor bela barva vse druge v sebi obsega, tako objema tudi katoliška cerkev vse narode z enako ljubeznijo; plava barva pomeni slovensko ponižnost, krotkost in zvestobo; rudeča pa pomeni ljubezen do naroda, domovine in cesarja. Ždaj so nastopili g. župnik iz Reberce in razložili namen družbe sv. Cirila in Metoda. Rekli so med drugim: „Naši nasprotniki nam očitajo, zakaj da smo tako neumni, da svoj denar v Ljubljano pošiljamo? Prašam pa: zakaj pa nemški šulferajnarji svoj denar na Nemško pošiljajo? In sicer ne za dobre namene, ampak da sejejo prepir, brezverstvo, krivico, preziranje Avstrije in vnemo za Nemčijo. Denarni doneski so družbi potrebni, ker brez njih bi ne mogla nič koristnega storiti. Vsaka podružnica za sebe ne more gospodariti. Kaj bi na primer mi počeli z našimi 60 do 80 rajnski? Tako pa se denarji vseh podružnic zbirajo v Ljubljani pri glavni družbi, in ona zamore potem kaj pomagati, kjer je najbolj potreba. Kranjski Slovenci teh denarjev ne potrebujejo, oni že imajo slovenske šole; potrebujemo jih pa Korošci, Štajerci in Primorci, in za nas se bo tudi porabil. Kranjci nabirajo največ denarja za družbo, pa ga bojo najmenj porabili. Denar gre res v Ljubljano, pa tam ne ostane, ampak gre spet iz Kranjskega na meje slovenske, kjer je največa potreba. Jalovo je tedaj zvito čenčanje nasprotnikov, da mi denar v Ljubljano pošiljamo. Mi Korošci bomo veliko več denarja nazaj dobili, kakor ga tje pošljemo.“ Ta govor je napravil dober utis in pristopilo je precej 10 novih letnikov in 15 do 20 podpornikov. Govornik iz Kaple je potem pohvalil slovenskega kmeta in slovensko duhovščino. Sledile so deklamacije, pesmi itd., da smo se prav lepo imeli. Na svidenje dne 2. decembra! (Op. v red. Dopis smo morali okrajšati, ker je bil za naš list preobširen.)

Iz Prevaljske občine. (Volitev zaupnih mož.) Naša volitev je bila zelo viharna. Liberalci so delali z vso zvijačo, ktere so se menda učili v posebni šoli. Te se poslužujejo pri vseh volitvah. Za volilne može je bila volitev 1. avgusta. Nasprotniki so že osem dni poprej okoli tekali in svoje ljudi k volitvi vabili, ali bolje silili. Bolj oddaljenim kmetom pa še povedali niso, kdaj bo. Po drugih občinah, slišim, se je dan volitve naznanil vsakemu posebej na dom. Pri nas pa tega ni bilo. Ali je to postavno, ne vem. Hvaležni smo torej č. g. duhovnikom, da so nam dan volitve naznanili s prižnice. Dva dobro plačana občinska služabnika imamo, mi kmetje plačamo več občinske doklade, kakor bajtarji in kovači v Prevaljah, vendar obč. služabnika zmirom le to želita, da bi pri volitvah kmeti propadli. Pa čeravno so nemškutarji vse kote pomedli, vendar so pri volitvi sijajno — propadli, voljenih bilo je vseh 13 naših. Slišal sem celo, da jih je bilo med nasprotniki več volilcev, ki še volilne pravice nima. Z nami, ubogo slovensko paro, naredijo pač, kar hočejo. Ukljub temu pa je zmaga naša bila gotova; vsi naši možje so glasovali za kandidata, kterege nam je „Mir“ pri-

poročal, namreč za č. g. Gregorja Einspielerja. Vsi smo bili veseli, ko smo čuli, da je ta gospod tako sijajno zmagal.

Iz Globasnice. (Volitev zaupnih mož.) Pri nas je prišlo k volitvi menda samo pet mož. Občinski sluga je baje volitev oznanil, pa nič ni povedal, kakošna volitev da bode. Posestniki si pa mislijo: „Jes nemam časa, naj volijo, kogar hočejo.“ To je zmirom stara pesem: čez slabe postave godrnjajo, za to se pa ne potrudijo, da bi dobili dobre poslance in z njimi dobre postave. Taka malomarnost je graje vredna. Naši izvoljeni trije možje so sicer glasovali za slovensko stranko; pa če bi bili nasprotniki vedeli, da bo naših tako malo k volitvi prišlo, gotovo bi bili zborni kakih šest možakarjev in zmagali! Menda ni prave vneme v naši fari. Rodoljubi, več delavnosti bo treba!

Iz Velikovca. (Volilni dan.) Tesno nam je bilo že pri srcu, ker na predvečer pred volitvijo ni prišlo še nič volilcev. Tudi drugo jutro so se naši le počasi zbirali. Gledali smo plakate nasprotnikov, bili so slovensko-nemški! Glej, sicer jim je slovenščina tako zoperna, zdaj je bila pa dobra! Naši volilci so se počasi zbrali, bilo jih je zadosti, in med njimi 17 duhovnikov, tedaj zanesljiva garda. Postali smo že pogumni. Naš kandidat je razvil svoj program, in ko je končal, klicali so volilci: „Živio Einspieler, Vi ste naš poslanec!“ Nasprotnika ni naš kandidat čisto nič počrnil, ampak ga še pohvalil, da je pošten mož, toda preveč z liberalci in nemško stranko zvezan. To je bilo vsem po godu. Po končani volitvi smo bili židane volje, da malokdaj tako.

Iz Šmarjete. (Popravek.) V števil. 15. ste pisali: „V Šmarjeti so liberalci g. župnika Šavbaha celó zasmehovali in se krohotali za njim.“ Da pa ne bo kdo o Šmarjetčanih slabo mislil, naj povem, da se volitev ni vršila v Šmarjeti, ampak pri občinskem uradu, ki je že šest let v St. Jurju. Pri volitvi jih je bilo samo pet iz Šmarjete, in od teh sta dva glasovala za g. župnika. Šmarjetčani zato niso šli k volitvi, ker jim je bilo prigovarjanje Trušnjanov in St. Frančiščanov že preveč nadležno. Če se je to res zgodilo, storili so to najbrž Trušnjani ali pa Frančiščani, saj v volilni komisiji so bili sami Frančiščani. Gosp. župnika že za to sovražijo, ker v Trušnjiški šoli nočejo po nemško podučevati. Šmarjetčani smo pri tem nedolžni. En Šmarjetčan v imenu vseh.

Iz Velikovške okolice. (Uhod novega župnika.) Dobili smo novega župnika č. g. Antona Keznarja, kterega so nam mil. g. knezoškof poslali za St. Rupertsko faro. Upeljali so nam ga v nedeljo 5. t. m. č. g. dekan Šluet. Velika množica ljudstva šla jim je z banderi naproti. Ko stopita gospoda z voza, je gosp. bogoslovec Podgorec pozdravil novega gosp. župnika v imenu farmanov. Mala deklica pa jim poda šopek cvetic. Potem je bil uhod v cerkev. Tam so gospod dekan lepo govorili, kako dušni pastir s svojo besedo srca ogreva in oživlja, enak solncu, ki ogreva in oživlja vse stvari na zemlji. Prosili so nas, naj g. župnika pri težavnem poslu podpiramo s tem, da dajemo svojim podložnim in otrokom lepe nauke in izglede. Potem je bil obhod okoli cerkve s presv. Rešnjim Telesom. To pa ni bilo prav, da so v bližnji gostilnici ljudje med tem opravilom glasno govorili

in tako motili službo Božjo. Ali ni postave, da se med bogoslužjem ne sme točiti? Bog nam ohrani prijaznega in ljubeznjivega novega g. župnika Keznarja dolgo let!

Iz Prevaljske okolice. Končan je volilni boj. Naši nasprotniki se silno jezijo, da so tako nesramno propadli. Dasiravno so napeli vse svoje moči, sleparili naše volilne može in vendar jim ni nič pomagalo. Dali smo vas, pa vas bomo v drugič tudi. Marsikaj podučljivega imajo te volitve za nas. Napovedane prvotne volitve vleklo so se v raznih krajih v pozno noč, da bi se bili naši od daleč došli volilci razkropili, nasprotne pa so imeli v gostilni skrite. Grozilo se je volilcem celo z žandarji, da morajo čakati, in oni so ta čas svoje ljudi lovili in jih silili, da morajo volit iti. Ali mi smo mi, stali smo kakor skala trdno; tudi smo se naravnost prepričali, da smo si zbrali za poslanca moža, kakoršnega smo si želeli. Kaj spodbudljivo in milo v maternem jeziku, navdušeno za našo slovensko stvar, prekornostno za nas „rive“ kmetiške, nas je naš bodoči poslanec ogovoril. Bog živi našega novega poslanca.

Iz Podjunske doline. (Krepka izjava.) Liberalni listi in celó uradni list (!) se hvalijo z najetimi in v tiskanih polah doposlanimi zaupnicami, ktere pošiljajo nemškutarske občine deželnemu šolskemu совету. Da so take nemškutarske občine med koroškimi Slovenci v manjšini, pokazala je zadnja volitev v Velikovec; vendar pa hočejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, kakor se je od nekdanj godilo, da se je dunajski vladi metal pesek v oči! V Velikovec zbrani slovenski volilni možje pa so sklenili, tej prevari enkrat za vselej konec storiti. Njih 69 (devet odšlo jih je že prej domu) podpisalo je sledečo prošnjo na c. kr. dež. šolski svet:

„Preslavni c. k. deželni šolski svet!

Občinski in krajni šolski zastopi nekterih koroških sosesk so nasproti presl. c. k. dež. šol. совету napravili ugovor zoper državna poslanca Kluna in dr. Gregorca, ki sta zagovarjala pravice koroških Slovencev zastran šol, in so objavili zaupnico c. k. dež. šol. совету za njegovo dosedanjo postopanje in uredbe v slovenskih šolah.

Gledé tega, da omenjeni občinski in šolski zastopi ne morejo govoriti v imenu vseh koroških Slovencev, in gledé tega, da se njih nazori večinomoma ne strinjajo z našimi željami, usojamo si podpisani volilni možje Velikovškega okraja zgoraj omenjeni zaupnici ugovarjati in ob enem prositi: Vis. c. k. dež. šol. svet naj nam uravna šole po naših željah in potrebah, in naj skrbi, da se bode naša mladina podučevala v slovenskem, maternem jeziku.

V Velikovec, 14. avgusta 1888.

(Sledi 69 podpisov volilnih mož.)“

Teh 69 mož predstavlja nam mišljenje večine prebivalstva v Velikovškem okraju. Kajti ko bi ne imeli zaupanja svojih občin, ne bi bili izvoljeni za volilne može. Njim nasproti je stalo le 33 mož družega mišljenja, toraj še ne tretjina vseh volilnih mož celega okraja. Kaj potem štejejo izjave nekterih občin, ki so slučajno v nemško-liberalnih rokah? Radovedni smo, ali bo Celovška gospoda tudi proti tako važnej izjavi oči in ušesa zatisnila?

Izpod Pece. (Črna v strahu nemških liberalcev.) Veliko je bilo prepira zavoljo zadnje volitve v deželni zbor, vendar so Slovenci častno premagali privandrane posili-nemce. Le v Črni je žalostno. Tam se je ukoreninila peščica privandranih nemško-liberalcev in ti imajo celo faro v strahu. Duhovnike najhujše sovražijo, posebno kaplane, tako da si noben Črnski kaplan ne upa med ljudi! Za Črnske farmane pač ni posebna čast, da so tako boječi in da si ne upajo, potegniti se za svoje dušne pastirje in jih braniti. Par priseljenih nemškutarjev vse strahuje! V nekem Celovškem listu je bojda stalo, da naš vsem poštenjakom priljubljeni kaplan g. Gabron še prižnico zlorabi za politične nagovore. To je pa grda laž. Ti lažnjivi dopisniki naj bi rajši svoj žalostni stan nekoliko pregledali in pomislili, da ljudje tudi za njimi s prstom kažejo. Naj bi ljvdarili, da so tudi oni rojeni le od hribovskih kmetov, naj bo že od Pohorske planine, ali od gornjih okrajev, in da se njih zlahta tudi v raščevno oblači in govori tisto slovenščino, katero ti posili-nemci toliko preganjajo. Bog daj, da bi se v Črni našlo nekaj srčnih mož, da bi temu nemško-liberalnemu strahu enkrat za vselej konec stori!

Iz Kotmarevesi. (Zborovanje. — Čestitka.) Na željo hodiških družbenikov in rodoljubov dne 12. avgusta v Hodišah priredjeno zborovanje naše podružnice vršilo se je v občo zadovoljnost z jako povoljnim vspehom. Poleg množice iz Hodiš, prišlo je tudi mnogo udov iz Žihpolj in Kotmarevesi. V posebno čast pa si zamore podružnica šteti, da je ta zbor počastilo prav mnogo jako odličnih celovških in na letovišču ob vrbskem jezeru bivajočih gostov, katerim bodi tu izrečena prisrčna zahvala za njih trud in priljudnost. Za prvomestnikom, kateri je s pozdravom do pričujočih otvoril zborovanje, povzeli so besedo gosp. župnik Tavšič, g. Ignacij Robas in drugi, katerih krasni in jedrnatı govori napravili so na pazljivo poslušajoče možake velik vtis ter bodo slednji to zborovanje za dolgo ohranili v prijetnem spominu. Vsekako izvrstne govore pa je poslušal še nekdo drugi, ne zmeneč se, da je pod oknom stati nevarno; gosp. podučitelj tičal je namreč skrivaj pod zidom v grmovju ter besede govornikov spravljal na popir. Mar hoče i on pomoči, da se odtegnejo one pozabljivosti? Dobro! za to hočemo skrbeti tudi mi. Po zborovanju zapeli so vrli Hodiški pevci nekaj prav mičnih slovenskih pesmi, za kar se jim iz srca zahvaljujemo. Želeli je, da bi se v petju slovenskih narodnih pesmi prav pridno vadili. — Družbi je ta dan pristopilo iz Hodiš 46 udov; vsi so veseli, da jim je bila prilika dana, postati udje družbe sv. Cirila in Metoda. Navdušenje za slovensko reč tukaj veselo rase in morda ni več daleč čas, ko odbije zadnja ura nemškutariji tudi v Hodišah. Zborovanja dnevni red motila sta v nekoliko le občinski tajnik in pa vodja c. kr. žandarmerijske postaje v Hodišah, ker sta se nepoklicano vtikala v reči, ktere ju prav nič nıjso brigale; pa prvomestnik ju je možato zavrnil ter jima razložil, da ona dva nikakor nısta merodajna, zbor zabraniti, ker se je isti pravilno in ob pravem času tudi c. kr. okr. glavarstvu v Celovcu naznanil. Mi pač ne zamerimo odurnosti nekterih občinskih tajnikov, obžalovati pa je, da c. kr. žandarmerijstvo društvene

postave tako čudno umeje, in da nepremišljeno napravlja nevoljo, ter tako stavi red v nevarnost, za ktere ga bi prav za prav ono skrbeti moralo. — Naša podružnica je poslala čestitko novoizvoljenemu deželnemu poslancu, občeprijubljenemu gosp. Gregorju Einspielerju, župniku v Podkloštru. Bog ga živi! Čast in slava pa tudi volilcem Velikovškega okraja, da so si izvolili tako izvrstnega poslancu. Tudi tem našim rojakom čestitamo na sijajni zmagi. Naši nasprotniki naj se prepričajo, da živimo in da hočemo živeti tudi v bodoče.

Iz Pliberške okolice. (Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.) Pretečeni teden imeli smo učitelji Velikovškega okraja volitev v okrajni šolski svet. Mesto sedanjega odpadnika Jurkoviča, nadučitelja v Šmihelu, znanega našega nasprotnika, izbrali smo si po dogovoru novega zastopnika, kateri nas bode gotovo bolje zastopal, kakor prejšnji. Gosp. Jurkovič je pri vsaki priliki pokazal svojo mogočnost, sedaj pa je nam učiteljem pisaril ter beračil, da bi zopet za-nj glasovali, vendar pa smo se odločno izrekli da ne. — Tako je prav, v združenji je moč!

Iz Brnce. (Cesarjeva slavnost), katero je priredila naša podružnica sv. Cirila in Metoda dne 12. avgusta v prostorih gostilne g. pl. Kleinmayra, se je vršila prav sijajno. Hiša je bila okinčana z avstrijskimi in slovenskimi zastavami, soba, v kateri se je zborovalo s podobami presvitlega cesarja, sv. Cirila in Metoda, Andreja Einspielerja itd. Žal, da v Vašem pretesnem listu ne morem obširno popisati navdušenih govorov, ki so se po sporedu lepo vršili. Splošno ploskanje in živio-klici so kazali, da so govorniki pravo zadelı. Jako zanimal je tudi poučni govor g. zdravnika Dularja o živino-zdravstvu. Udeležba je bila ogromna. Sobe so bile ljudi natlačene. Škoda, da nısmo zborovali pod milim nebom. Tako je pa moral marsikdo zastran velike gnječe oditi. Razni govori, patrijotične pesmi in sploh cela slavnost je kazala, da živijo v Beljaški okolici Slovenci, ki so iz srca udani svojemu presvitlemu cesarju in da je Slovenec z dušo in telom zvest Avstrijan!

Iz Beljaške okolice. (Poslanec Ghon v Št. Paternijanu.) Poslanec Ghon se je pokazal svojim volilcem v Št. Paternijanu in jim poročal o svojem delovanju v državnem zboru. O tem nič ni povedal, kako je pobijal prošnje za slovenske šole. Vendar pa je iz njegovega poročila jasno, da se čisto nič ne spominja, da je večina njegovega volilnega okraja slovenska. Rekel je, da ga to najbolj boli, da so Nemci tako „stiskani“. Zdaj pa prašamo vse trezne ljudi: kdo pa Nemce stiska? Ali ni na Koroškem Nemec gospod, Slovenec pa povsodi nazaj postavljen? Kako si upa Ghon trditi, da so Nemci stiskani? Naj nam vendar pokaže kakega Nemca, ktere ga so Slovenci „stiskali“! Sram naj bo tiste Borovčiče in Medborovce, ki so volili poslancu, ki govori tako, kakor bi imel same Nemce v svojem okraju, in še po vrhu laže, da Slovenci Nemce stiskajo! Rekel je tudi, da sedanja večina (Slovani in katoličani) ne zna družega, kakor davke povišati in dolgove delati. Pa kdo je delal več dolgov, kakor nemško-liberalna stranka, dokler je še vladala? Vsako leto, in to v mirnih časih, so naredili 30 do 40 milijonov novih dolgov. Sedanja vlada si pa prizadeva, da izhaja brez dolgov.

Če tega ne more, ni nihče drugi kriv, kakor nemški malik Bizmark. Liberalci pa sami sebe po ustih bijejo: po eni strani se jezijo, da moramo za vojake toliko plačati, po drugi strani pa tirjajo in se veselijo, da smo z Nemčijo v zvezi. Ko bi šlo po našem, mi ne maramo za nemško zvezo; kaj bomo mi Nemcem kožo varovali pred Francozi? Naj se s Francozi sami skampljajo, saj mi tistega sovraštva nismo naredili. Ko bi ne bilo zveze z Nemčijo, bi mi ne potrebovali toliko vojakov in finančni minister bi nam lepši račun naredil.

Iz Hrušice pod Ljubljano. (Cesarska slovesnost.) Kakor po drugih krajih, kjer prebivajo cesarju zvesti Slovenci, tako smo tudi v Bizoviku slovesno obhajali spomin, da naš svitli cesar že 40 let slavno in modro vladajo mogočno Avstrijo. Slavnost so priredili občinski zastop, požarna bramba in šolska mladina. Slovesnost se je začela s sv. mešo. Po Božji službi se je podala mladina v šolo, kjer je g. učitelj v lepem govoru razkladal, kako in zakaj smo dolžni, da ljubimo cesarja in domovino. Popoldne je bila lepa veselica v Bizoviški gostilni. Petje in govori so se vrstili. Poleg požarnih brambovcev došlo je mnogo ljudstva od blizo in daleč. Bog ohrani cesarja in daj mu vedno modre svetovalce!

Kaj dela politika.

Mnogi razumni ljudje v Nemčiji bolj trezno presojajo avstrijske razmere, kakor naši Nemci. To spričuje znani pruski zgodovinar, profesor Treitschke, ki obsoja avstrijskih Nemcev Slovanom sovražno politiko ter jim svetuje, naj se spravijo s Slovani. V „Preussische Jahrbücher“ piše namreč tako: „V Nemčiji se svet malo zmeni za to, kako se avstrijski Nemci pogajajo za gospodstvo v državi. Od tukaj nimajo pričakovati nikakoršne podpore. Može, ki Nemčijo vladajo, so take misli, da ima Avstrija v svojih slovanskih narodih najboljšo oporo proti panslavizmu. Čim več bo storila za to, da se slovanski narodi po svoje razvijajo, tem manjša bo nevarnost preteča od panslavizma.“ Bog daj, da bi tudi v Avstriji enkrat spoznali resnico teh besed! — Prihodnji mesec se snidejo deželni zbori. — Na mesto grofa Goessa, ki je državno poslanstvo odložil, hočejo koroški graščaki menda izvoliti barona Sternecka. — Ugiba se, kdo bo kranjski deželni glavar, ker je grof Thurn umrl. Sploh se pričakuje in želi, da bi to mesto zasedel dr. Poklukar. — Kupčijska zbornica kranjska bo v deželni zbor poslala svojega predsednika g. Kušarja. — Raznesla se je vest, da bi imel hrvaški ban Khuen-Hederwary postati minister, za bana pa bi prišel Oseški župan, grof Teodor Pejačević. Hrvatje bi bili tega veseli, pa menda ne bo nič res. — Avstrijski obrtniki podpisujejo prošnjo na cesarja, v kateri tožijo, da se obrtna postava prav ne izvršuje, da jim krošnjari, tovarnarji in veliki trgovci dosti škode delajo, in da se kupčijske zbornice premalo zmenijo za potrebe rokodelcev in obrtnikov. — Uradniške vdove prosijo državni zbor, naj se jim zviša pokojnina. — V Liencu na Tirolskem kuhajo „Bauernverein“. Liberalci snujejo take „bauernvereine“ po

vseh deželah, da bi tla spodkopali narodnim ali katoliškim strankam. Na Tirolskem bojo pa težko kaj opravili. — Dne 30. avgusta bo volitev poslanca za istrski deželni zbor v Kopru. Upamo, da zmaga Slovenci. — Tukajšnji liberalni listič se močno jezi nad Podjunčani, ker niso hoteli voliti po njegovi volji. Imenuje jih slamoglavce (hohlköpfe) in grozi, da jim bo že „bauernbund“ uro navil. Mi mislimo, da se podjunski korenjaki ne bojijo ne smešnega Dobernika, ne obeh Seebacherjev.

V zunanji politiki je vse tiho. Zdaj spet vse v „miru“ plava, na tihem se pa vsi na vojsko pripravljajo. Tudi Rumunci utrjujejo glavno mesto Bukrešt, Belgijanci pa so si naročili pušk repetirk v Steyru. — Laška vlada je razglasila, da šteje Masavo in nje okolico odslej za svojo. Francozi pa pisano gledajo, in tudi Turkom to ni po volji, ker se bojijo, da Lah z Masavo ne bojo zadovoljni, ampak bojo še naprej grabili po deželah, ki so bile do zdaj Turčiji v strahu. — Nemški cesar pojde v kratkem v Alzacijo, mesca oktobra pa na Dunaj in v Rim, kjer se bo poklonil tudi sv. Očetu papežu. — Sv. Oče si mnogo prizadevajo, da bi rešili sužnje. V Braziliji so dosegli, da se je suženjstvo odpravilo; zdaj se pa pogajajo z angleško vlado, da bi se to zgodilo tudi v Afriki. Slava jim za to človekoljubno delo! — Na Francozskem razgrajajo delavci in se ustavljajo celo redarjem. Prišlo je že do hudih bojev. Hujskajo jih socialisti.

Gospodarske stvari.

Kako vrabce iz žita prepoditi?

Pogosto je videti po naših njivah strašen slamnat mož z velikim bičem, tako, da se ga otroci bojé. In vrabec? Prileti in se vsede, če ni drugače, strašilo na bič ali na klobuk ter ondi kriči — strah seveda je pri kraju. — Bolje pomaga neki to-le strašilo: Vzame se krompir, v ktereга se nasadi kurjih peres tako, da ima cela stvar podobo leteče roparske ptice z razprostrtimi perutami, zadej rep, spredaj iz nekoliko kratkih peres glavo in vrat. Od zgoraj se vtakne v krompir lesen kavelček ter se za-nj priveže tanka nit. Potem se poišče 3 do 4 metre dolg drog, na kateri se naveže upogljiva šiba in na to pripravljeno strašilo. Drog se vtakne na kraj, od koder vrabci priletavajo, na pošev v tla, in vsaka sapica ptico zaziblje.

Za poduk in kratek čas.

Romanje koroškega Slovenca v Rim 1. 1888.

II. Bivanje v Rimu.

(Dalje.)

Popoldne se podamo na Aventinski hrib, da tudi tam obiščemo bolj znamenite rimske cerkve. Naš prvi pot je v staro slovečo cerkev sv. Sabine, ktero je l. 425. postavil papež Celestin I. V tej cerkvi se še najdejo stebri, ki so nekdaj stali v tempeljni rimske boginje Diaue. Koščice sv. Sabine počivajo pod velikim altarjem, v kapeli sv.

Dominika pa prodajajo očetje dominikani prav lične molike. S ponosom nam je redovnik na vrtu kazal na drevo, katero je sv. Dominik vsadil.

Iz te cerkve stopivši gremo v drugo, ktera je postavljena v čast sv. Aleksiju ali Alešu. V tej cerkvi smo videli stopnice, pod katerimi je sv. Aleš celih 17 let nepoznan prebival. Zdaj počivata oba, sin in oče Evfemijan, pod glavnim altarjem.

Pri cerkvi sv. Aleša je zavod za slepe. Iz vrta tega zavoda je najlepši razgled po velikanskem Rimu. Slepci in najlepši razgled! Ko stopimo v cerkev, so slepci s svojim duhovnim vodjem ravno večernice prepevali, pa tako otožno, da se nam je milo storilo.

Pri bližnji maltezariski cerkvi: „S. Maria del Priorato“ pokukamo skoz znano ključavno luknico na cerkev sv. Petra, za tem pa hitro, ker se dan že nagiba, še v cerkev sv. mučenikov Janeza in Pavla!

Dva leva stražita pred vratmi, pa ne bojimo se; vsaj sta kamenitna! Tukaj v svoji lastni hiši bila sta sveta brata na povelje krutega odpadnika cesarja Julijana ob glavo djana. Zdaj pa visoko češčena počivata pod glavnim altarjem. Poglejmo tudi v kapelo sv. Pavla od križa, kterege še nestrohnjeno truplo varno čuvajo njegovi sinovi očetje Pasijonisti; od tod pa hitro v precej oddaljeno cerkev sv. Štefana na hribu Celiju!

Cerkve sv. Štefana na hribu Celiju (S. Štefano in Rotondo) je popolnoma okrogla. Posebnost cerkve so mnogi stebri v krogu in obilne slike ob zidu. Postavljena že v petem stoletju, še vedno hranjuje svetinje sv. mučenikov Primoža in Felicijana. V življenju svetnikov in svetnic božjih (II. str. 352) se pa bere, da počivata sloveča svetnika v cerkvi očetov Frančiškanov v Kamniku na Kranjskem. Bržkone je bil le del teh svetinj v cerkvi sv. Primoža nad Stranjami hranjen, pozneje pa v Kamnik prenešen. Dobro bi bilo, če bi nam Kamniški očetje Frančiškani blagovolili to reč pojasniti.

Domu gredé krevsamo, ker so nas noge precej bolele, še v cerkev sv. Petra k lancem (in vinculis). Prostorno cerkev je dala leta 455. postaviti žena cesarja Valentinijana z imenom Evdoksija, da se hranijo v nji verige, v ktere je bil sv. Peter v Jeruzalemu uklenjen. Papež Leo sklene ž njimi one, ktere je sv. apostelj v mamertinski ječi nosil. Vsi smo videli svete verige. Kupil sem v žagradu za se in svoje dobre prijatelje male verizice za urico. Te so posnete po pravih verigah sv. Petra in ž njimi dotaknjene. Ko še pogledamo na gróbu papeža Julija II. po vsem svetu slovečo Mozesovo podobo slavnega Mihelangela, vrnemo se v svoj začasni dom. Na večer je bila pri novo došli pivi zabava v palači Doria Pamfili.

V torek 10. aprila ob osmih dopoldne se peljemo memo mnogo cerkev, palač in razvalin starega Rima v papeževo stolno cerkev sv. Janeza v Lateranu. Zlata cerkev se imenuje „mati in glava vseh cerkev v mestu in na zemlji“. Je nebeško lepa, in radi obilnih svetinj, ktere hrani, toliko sveta in častitljiva, da je vredno, ako človek že samo zavolj te cerkve del v Rimu. V Baldahinu nad glavnim altarjem ste hranjeni glavi sv. apostola Petra in Pavla. Nad tako lepim tabernakelnom, da mu ni enakega na vsem svetu,

se nam je pokazala miza, na kateri je Kristus slednjo večerjo obhajal. Videli smo tudi altar iz cedrovega lesa, na katerem je sv. Peter ob času preganjanja sv. mešo bral. Tudi v tej cerkvi je podzemeljska rakev, nad katero vedno luči gorijo, in podobe na oboku so tako lepe in pomenljive, da se jih človek nagledati ne more. Vrh drugih znamenitosti me je še posebno mikala zastava, ktero je junaški poljski kralj Janez Sobieski l. 1683. Turkom pred Dunajskim mestom vzel. Obelisk pri cerkvi, ki je 45 metrov visok, je iz Egipta. V Rimu ga je dal pripeljati cesar Konstantin. Spremljajmo tedaj prvega krščanskega cesarja tudi v njegovo krstno kapelo (Battisterijo)! Konstantinova krstna kapela je zidana na osem voglov in podprta je z osmimi stebri iz porfira. Na sredi je vodnjak — krstni kamen, kjer je bil cesar krščen. Na lepem trgu smo še pogledali delavce, ki so tudi marmor žagali kakor mi drva. Zdaj pa gremo vsi na nasprotno stran, kjer so svete stopnice.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Neki gospod reče strežaju: „Pojdi v prvo izbo in poglej, če barometer ni padel?“ Strežaj gre, pa pride kmalo nazaj in reče: „Ne, gospod; saj visi še na steni.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Po ustnih poročilih zvemo, da je toča močno potolkla v Št. Jakobski fari v Rožu, še huje pa je gospodarila okoli Trga in na Grobniškem polju. V Vrbi je bil isti dan hud vihar, da je drevesa lomil. — V Celovcu mislijo zidati kosarno za konjico. Stroški so preračunjeni na 400.000 gl. — Koroško kmetijsko družbo napada tukajšni list „Fr. Stimmen“, češ, da se premalo briga za dunajsko sadno razstavo. — Blizu vasi Št. Jurja pri Celovcu je bil spet ogenj. Pogorela sta ena hiša in skedenj. Še hujsi ogenj je bil v Šmartnu na Dholici. Pogorela je cela vas, le farovž in šola sta ostala. Tudi cerkev je zgorela. — V Celovškem kanalu je spet utonil nek nepoznan mož. Strmo obrežje tega kanala je kakor nalašč narajeno, da se človek po njem v vodo zdrsne. Zato se zgodi toliko nesreč. — V Črni se je oblak vtrgal. Javorski potok je silno narastel in šest jezov podrl. — V Rekarji vesi in okolici je napravila toča veliko škode. — V Beli so za občinske in šolske svetovalce izvolili same narodne Slovence. Dobro! — Na cesti pri Št. Vidu je neki Novak napadel Jožefa Erbežnika iz Dravelj in ga z nožem močno ranil. — V Št. Rupertu pri Celovcu je hotel tat okraستي cerkveno pušico. Ko jo pa odpre, otipa v njej veliko kroto, ki je v pušici na tleh čepela. Tega se je tako vstrašil, da je denar po tleh vrgel in zbežal. — Ker se je od več strani slišalo, da si mislijo Ciril-Methodove podružnice omisliti podobe teh svetnikov, opozorujemo na domačega koroško-slovenskega slikarja g. Petra Markoviča v Rožeci, kateri nas zagotavlja, da hoče take podobe na platno naslikati in v okvir dejati, lično izdelano in po ceni. — V Dravo skočil in utonil je neki pijanec pri Podgorjah. Žganje mu je glavo

zmešalo, in pravil je, da zmirom štirje hudiči za njim hodijo. — Tovarnar Moro v Vetrinjskem kloštru je napravil veselico v spomin, da tovarna že 100 let deluje. Pogostil je svoje delavce in Celovškimi revežem je podaril 500 gld. — Pri Otoku je neki deček padel v Vrbsko jezero. Dva gospoda sta ga še srečno rešila. — Celovski korar č. g. Andrej Alijančič je 15. avg. v Kovorju, svojem rojstnem kraju, daroval svojo zlato mešo. Na mnogaja leta! — Čuje se, da bojo smodke spet boljši kup, ker se jih je veliko menj prodalo, odkar so se podražile.

Na Kranjskem. Dolenjci bojo vendar dobili železnico. Zdaj je deželni odbornik g. Murnik potoval po Dolenjskem, da poizve, koliko so občine pripravljene dati za zgradbo. — Na Bledu se je nekaj dni mudil srbski kralj Milan. Od tod je odpotoval na Tirolsko. Tudi češki rodoljub Eckerl biva letos na Bledu. — V Zalogu pri Cerkljah sta pogorela dva gospodarja. — Svojega novorojenega otroka je umorila neka dekla v Mlaki pri Kamniku. — V Krškem bo 2. septembra veselica slovenskega pevskega društva iz Ptuja. Povabljeni so vsi rodoljubi, posebno pevci. — Za „Sokolovo“ slavnost 25 letnice se delajo velike priprave. Telovadecem je pripravljenih že več častnih daril. Južna železnica je znižala voznino. Kdor tedaj želi na slavnost potovati, naj piše po listek Sokolovemu odboru. Listek je veljaven od 5. do 12. septembra. (Pri tej slavnosti zastopani bodo tudi koroški Slovenci po posebni deputaciji. Kdor se jej hoče pridružiti, naj blagovoli takoj oglasiti svoje ime pri uredništvu „Mira“. Vse drugo naznani se vsakemu posebej pismeno.) — Ljubljanska hranilnica se odpre 1. okt. — Posojilnico dobijo v Mokronogu. — Zlato mešo daroval je č. g. Košir, župnik v Št. Rupertu. — Strela je užgala v Šmihelu pri Hrenovicah, ter upepelila dve hiši, tri hleve in en skedenj. — Obrtna šola v Ljubljani se odpre še letos. Vodil jo bo prof. Ivan Šubic. — Kužna konjska bolezen se je prikazala blizu Št. Jerneja na Dolenjskem. — Učni minister misli v Ljubljani ustanoviti drugo gimnazijo. — Na Gameljnih so v tepežu enega ubili. Tudi v Brezovici je bil velik tepež, in eden je mrtev obležal.

Na Štajerskem. Dvorni kaplan dr. M. Napotnik je spisal zgodovinsko knjigo „Sv. Viktorin, škof Ptujski“. — Zlata meša mil. g. knezoškofa Stepišneka obhajala se je po celi škofiji prav slovesno. V Maribor so prišli trije škofi in 130 duhovnikov. Po hribih so goreli kresovi. Tudi cesar so knezoškofu čestitali. — V Frajhamu je začelo goreti v hiši posestnice Preglovke. Ko so ljudje iz hiše bežati hoteli, našli so vrata od zunaj z vrvmi in koli priprte. Sin je moral skoz streho preriti, da je prišel doli in vrata odprl. — Strela je užgala pri Krambergerju v Gorišnici. Pohišstvo je zgorelo in nekaj živine. — V Lešji je strela užgala kočo Jere Jezernik. Posestnica je s kočo vred zgorela. Najbrž jo je strela ubila ali omamila, da ni mogla bežati. — Isti dan je toča pobila v Preši, Koritnem in Lešji. — V Gomilici blizu Ptuja so v luži mrtvo našli 69 letno, slepo Jero Zelenik. Zaprlj so Mico Senekovič, ker je na sumu, da je starko umorila. — V Starem trgu sta dva laška delavca padla z zvonika, kterege popravljajo; eden je koj mrtev obležal, drugi je težko ranjen. — Trg Št. Jur se je potegnul za slovensko

šolo. Dobro! — Požarni straži v Peklu pri Poličanah so svitli cesar podarili 80 gld. — Mariborski korar č. g. Kosar so postali papežev hišni prelat. Čestitamo! — Trtno uš so spet zasledili v Halozah. — Srebrni križec je dobil posestnik Fr. Lah v Središču, ker je dvema z lastno nevarnostjo rešil življenje. — Dva delavca je podsulo v Mariboru, ko sta popravljala neki vodnjak. Enega so čez dva dni in dve noči še živega izkopali; drugemu je pa prsi zdrobilo, da je umrl. — Odvetnik dr. Bizjak se je preselil iz Trsta v Brežice. — Mnogo starega rimskega denarja našli so v Celju pod zemljo. — Občina Griže pri Žalcu se je potegnula za slovensko šolo. Vivat sequens! — Naše zmage v Velikovcu se veselijo tudi štajerski Slovenci, kakor nam priča zaseben list, v katerem izrekajo upanje, da bo duh pokojnega voditelja msgr. Andreja Einspielerja na Koroškem vedno živel. — Družba vednega češčenja razpošilja svoje letno poročilo, iz kterege vidimo, da je imela letos 1869 gld. dohodkov in 1753 gld. stroškov. V sedmih letih, kar obstoji, je razdelila ubožnim cerkvam za 11.582 gld. cerkvene oprave.

Na Primorskem. Na Livku je nekomu pri streljanju z možnarjem roko odtrgalo. — V Drežnici je božjasten človek v strmino padel in se ubil. — Pri Kobaridu je neki voznik prišel pod kolo in mrtev ostal. — V Tolminu dobijo živinozdravnika. — V Soči blizu Kobarida je utonil 23 leten mladenič. — Dr. Tonkli je 19. avg. govoril v Cirknem, 2. septemb. pa bo v Bolcu poročal o svojem delovanju v državnem zboru. — Pojutranjem (27. t. m.) ima politično društvo „Sloga“ svoj občni zbor. — Tržaški šolski svet je potrdil, da je v Trstu potrebna slovenska šola. Od besede do djanja je pa včasih dolga pot! — Toča je pobila okoli sv. Križa.

Po drugih deželah. Velik katoliški shod za vso Avstrijo bo meseca novembra na Dunaju. Govorilo se bo o šoli in poduku, o socialnem vprašanju, o časnikarstvu, o vedi in umetnosti, ter o katoliških društvih. — Mesto Zagreb je dalo 50.000 gld., da se v Zagrebu ustanovi velika zdravniška šola. — Okoli Dunaja je razsajal strašen vihar in naredil mnogo škode. — V Grdeku (Galicija) je pri vojaških vajah 30 vojakov od vročine popadalo na tla. Še 50 drugih so morali na vozovih domov peljati. — V Neuhofu pri Temešvaru je pogorelo 31 hiš, veliko žita in krme. — Hude povodnji so navstale na Češkem, Poljskem, Ruskem in drugih krajih. Na Češkem je škode več milijonov. — Oče naše cesarice, bavarski vojvoda Maks, in njegova visoka soproga obhajata 27. avg. svojo demantno poroko, ker sta oženjena že 60 let. Tudi naš cesar ju bode o tej slovesnosti obiskal. — V Baku na Ruskem živi žena, stara 140 let. Uživa le krompir in mleko. — V Rohozdecu na Moravskem živi vdova, ki ima 14 otrok, 42 unukov in 48 praunikov.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Fr. Treiber, do zdaj provizor Podkloštrom je postal mestni kaplan v Celovcu; č. g. Fr. Mihl, do zdaj provizor v Št. Rupertu, pa je prevzel oskrbovanje Šmarješke in Št. Jurske fare pri Velikovcu. Faro Št. Šteben na Zili je dobil Gosposvetski kanonik č. g. Fr. Katnik. Za nunskega

spovednika in slovenskega pridigarja v Celovcu je imenovan č. g. P. dr. Alojzij Cigoj. Dekanijski svetovalci so postali č. gg. Fr. Centrih, župnik v Št. Petru; Valentin Karpf, župnik v Grebinjskem Kloštru; Josip Škrbinec, župnik v Vogrčah, in dr. Josip Somer, župnik v Šmihelu. — Umrli je č. g. Fr. Junk, upok. župnik v Smarjeti labudski. N. v m. p.!

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Št. Janžu v Rožni dolini bode imela v nedeljo dne 16. septembra 1888. leta ob 1/2. uri popoldne v prostorih gostilne Činkovčove v Št. Janžu svoj

prvi občni zbor,

pri lepem vremenu na vrtu, sicer v znotranjih prostorih.

Sporod: 1. Nagovor začasnega predsednika. 2. Volitev stalnega odbora. 3. Sprejem in vpisovanje udov. 4. Razni govori. 5. Deklamacija: Prisega Rožanke. 6. Predlogi in nasveti. 7. Šaljivi govor. Po zborovanju prosta zabava.

K prav obilni udeležitvi vabi prav uljudno.

Začasni odbor.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico bode imela

v nedeljo dne 9. septembra 1888 ob 4. uri popoldne v gostilni

pri „Tirolecu“ v Guštanji

svoj

prvi občni zbor

po tem-le dnevnem redu:

1. Pozdrav prvomestnika. — 2. Volitev novega odbora. — 3. Razni govori o koristi te družbe. — 4. Vpisovanje novih udov.

Prijazno so povabljeni vsi domači in tuji udje in vsi tisti, ki želijo pristopiti k imenovani podružnici. Slovenci, na svidenje!

Za odbor: D. Kotnik.

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:	
pšenica po . . .	4 gld. 90 kr.
rž	3 " 30 "
ječmen	3 " 30 "
oves	2 " 40 "
hejda	3 " 40 "
turšica	4 " 60 "
pšeno	— " — "
proso	5 " 60 "
grah	6 " 80 "
repica	— " 90 "
fižol, rudeči	— " — "

Sladko seno . . .	2 gld. 40 kr.
kislo	1 " 70 "
slama	2 " — "
meterski cent (100 kil).	
Frišen špeh kl. —	gld. 70 kr.
maslo	1 " — "
mast	— " 75 "
Navadni voli . . .	100—140 gld.
pitani voli	140—180 "
junci	60—80 "
krave	70—120 "
junice	50—70 "
prešički	6—17 "

Od 512 prignanih svinjčēt se je na zadnji tržni dan v Celovcu prodalo 378.

Loterijske srečke od 18. avgusta.

Gradec 29 82 60 16 7

Dunaj 15 58 60 33 57

Oglasila.

Hvala izvrstnemu zdravniku!

Ne samo iz hvaležnosti in občudovanja, ampak tudi drugim v korist naznanjam sledeče: Moj 11 letni sin je imel 8 mesecev vodenico, združeno z notranjimi boleznimi. Klical sem k njemu zdravnike in poskušal vse druge pomočke, pa bolezen se je zmirom hujšala, zgubili smo že vse upanje. Ko pa pokličem g. dr. Adolfa Samica, deželnega, okrajnega in občinskega zdravnika itd. v Guštanju (na Koroškem), ga je ta vsem na začudenje v malih tednih ozdravil. Srčno se zahvalim g. dr. A. Samicu in priporočam ga vsem bolnikom.

Jakob Martl v Možici.

Oženjeni majar,

kteri bi nadzoroval posestvo blizu Ljubljane ter bi bil ob enem gozdni čuvaj, in ktereга žena bi kuhala za družino ter nadzorovala hleve, se sprejme precej v službo. Plača po dogovoru.

Ponudbe je poslati Gustavu Pireu, tajniku c. k. kmetijske družbe v Ljubljani.

Delavci

se proti dobri plači takoj sprejmejo pri stavbah na Dravi blizu Aninega mosta pod Grabštanjem.

Peter Markovič,

slikar in pozlatar v Rožeci, se priporoča častiti duhovščini in cerkvenim ključarjem za popraviljanje in prezlačenje oltarjev, za križeve pote, prenovljenje ali novo izdelovanje cerkvenih slik itd. Cena nizka, delo solidno. Naročbe naj se blagovolijo adresirati: Peter Markovič, slikarski in podobarski mojster v Rožeci (Rosegg).

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbregu

posluje vsaki petek od 1. do 6. ure popoldne v hiši g. Rabiča. Za uloge daje 4 1/2 %, od posojil jemlje 5 1/2 % obresti. Posojilo dobi le zadružnik (ki je uplačal delež za 10 gld.). Vsak zavedni Slovenec na spodnjem Koroškem naj bi podpiral ta narodni zavod!

Za odbor:

Dragotin Rous, kaplan,
kot načelnik.